

Romana Matouška

Environmentální spravedlnost v Česku: případová studie Romů ve Vsetíně

Diplomová práce Romana Matouška se věnuje environmentální spravedlnosti. Pozornost je věnována především diskusi konceptu environmentální spravedlnosti. Obecně zaměřená diskuse je doplněna představením environmentálních nespravedlností na konkrétním příkladu přestěhování Romů ve Vsetíně.

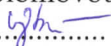
Matoušek zasazuje diskusi environmentální spravedlnosti do širšího obecného rámce pojednávajícího o (sociální) spravedlnosti, jejích principech, distribuční i procedurální formě, teritoriálních aspektech i možnostech zajištění spravedlivého rozdělení zdrojů i postupů při jejich alokaci. Samotnou environmentální spravedlnost představuje v širokém inklusivním pojetí. Akcentuje utváření environmentálních nespravedlností při interakci sociálně rozrůzněné společnosti a extrémně diferencovaného životního prostředí. Pozornost věnuje formování hnutí za environmentální spravedlnost a pronikání principů environmentální spravedlnosti do vládních politik a postupů zejména v USA. Krátce představuje i témata environmentální nespravedlnosti diskutovaná v Česku. Obecné pojednání představuje velmi náročné téma. Matoušek se s ním nicméně poměrně kvalitně vyrovnal a připravil si tak dobrou půdu pro závěrečnou diskusi příkladu environmentální nespravedlnosti ze Vsetína.

Ještě před případovou studií Matoušek zařadil metodologickou část práce. Ta se věnuje kritickému realismu, jakožto přístupu aplikovanému v případové studii a dále přiblížení a podrobnému popisu kvalitativních metod a postupů využitých v případové studii. Tato část by si možná zasloužila dotaženější a těsnější propojení kritického realismu s použitými metodami i pojednáním o zvoleném způsobu prezentace případu Vsetína jakožto „příběhu lokality“.

Vlastní studie environmentální nespravedlnosti ve Vsetíně začíná přiblížením postavení Romů v naší společnosti. Jádrem je příběh relokace Romů z pavlačáku do Poschlé. Nejvýznamnější a nejpřínosnější částí je pak zhodnocení, jež celou situaci diskutuje z pohledu environmentální nespravedlnosti, představuje multiplicitu zorných úhlů, významů a důsledků přestěhování. Jen by snad bylo vhodné ujasnit, co se rozumí lokalitou, o níž je příběh vyprávěn: Vsetín, pavlačák, Poschlá ... či jde vlastně o lokalitu?

Matoušek svojí diplomovou práci sledoval několik rovin. Představením tématu environmentální spravedlnosti a jeho studiem v konkrétní lokalitě přispěl k rozšíření geografického poznání a zároveň se společensky angažoval v oblasti současného společenského rozvoje, kterou cítí za problémovou. Konkrétní studie Vsetína ho poučila o nesnadnosti hodnocení skutečných událostí a upozornila na nemožnost dosažení jednoznačných závěrů. Obecné představení konceptu environmentální spravedlnosti pak Matouška vedlo k nutnosti hledat jeho širší zakotvení.

Práce v podstatě nemá formální nedostatky. Pokud se však něco nazývá rámečkem, pak by mělo i charakter rámečku nabývat. Po opakovaném přečtení práce bych asi doporučil z názvu práce vypustit „v Česku“ a ponechat Environmentální spravedlnost: případová studie Romů ve Vsetíně.

Diplomovou práci Romana Matouška doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení stupněm

Luděk Sýkora, 19. září 2008
